

LJUBLJANA, APRIL 1985

11 198337

LETO XXIII. ŠT. 2-139

ČESTITAMO K PRAZNIKOM

27. april –
ustanovitev OF

1. maj –
praznik dela

9. maj –
osvoboditev Ljubljane

25. maj –
dan mladosti

Družbenopolitične
organizacije, samoupravni
organi in uredništvo

PLAN 1985

NA PODLAGI PROJEKCIJE PLANA, KI JE BILA SPREJETA NA SAMOUPRAVNIH ORGANIH 24.12.1984 IN JO JE BILO TREBA PONOVO OVREDNOTITI, SMO PRIPRAVILI PREDLOG PLANA. NAČRTOVANI CILJI SO ZAHTEVNI IN V TOZD POS NE BO LAHKO DOSEČI NAČRTOVANEGA FIZIČNEGA OBSEGA POSLOVANJA V VIŠINI 206.830 TON, KAR POMENI POVEČANJE ZA 12.470 TON ALI 6,4 % V PRIMERJAVI Z LETOM 1984.

Letos so bile težave s pravo planskega dokumenta večje, predvsem zato, ker je prišlo do nekaterih sprememb, po katerih pa že vsaka zase imela določene posledice: spremenjen je Zakon o ugotavljanju in delitvi celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka; z izvedbenimi predpisi se kasni, Družbeni dogovor o delitvi sredstev za OD in SP je naravnani še na prejšnji zakon, delitev sredstev za OD in SP smo upoštevali na ravni delovne organizacije; smo v predhodnem obdobju, ker se dejavnost prekvalificira iz trgovske podskupine (070260) v proizvodnjo — podskupine (0135) „Dodelava, predelava, proizvodnja surovin iz odpadkov“; spremenila se je možnost primerjave na podskupino, ker v njej ni več Surovine in pd..

Če k temu dodamo še notranjo reorganizacijo in spremenjeno vlogo DSSS, kjer je v bodoče v večji meri poudarjena odgovornost strokovnih služb za razvoj TOZD in s tem DO kot celote ter vpeljavo računalnika kot vsesplošnega informativnega sistema (banke podatkov), potem šele lahko vidimo vse spremembe, ki bodo vplivale na metode dela in poslovanja. Temu se bo potrebno v čimvečji meri in v čimkrajšem času prilagoditi, da ne bomo imeli težav.

Če k problemom delitve sredstev za OD in SP v okviru opisanih pogojev in sprememb dodamo zelo intenzivirano investicijsko izgradnjo, zlasti z zaključitvijo izgradnje predelovalnega centra uporabnih odpadkov v industrijski coni BP-8 v Ljubljani in začetkom izgradnje terminala za pripravo metalurškega vložka za potrebe Železarne Štore v Celju, nabavo transportnih sredstev večje zmogljivosti v TOZD POS in sodobnega trgalca za potrebe tekstilnega obrata TOZD RET v Bohovi, potem dobimo kolikor toliko zaokroženo sliko letošnjih načr-

tov, ki jih opredeljujemo s planom.

No, nemajhne so potrebe poslovnih partnerjev po sovlaganju v njihove proizvodne programe, za katere smo zainteresirani zaradi povečanja njihove proizvodnje in s tem količine odpadkov. Njihove želje bo mogoče uresničiti le v okviru razpoložljivih sredstev in v tem smislu določiti prioriteto. Seveda pa bo na realizacijo programov vplivala tudi stopnja dokončanosti njihove investicijsko-tehnične dokumentacije in verifikacija družbene upravičenosti programov po kriterijih, ki jih uporabljajo komisije za presojo investicij.

Letos je v planu prvič tudi segment kalkulacij, ki bodo

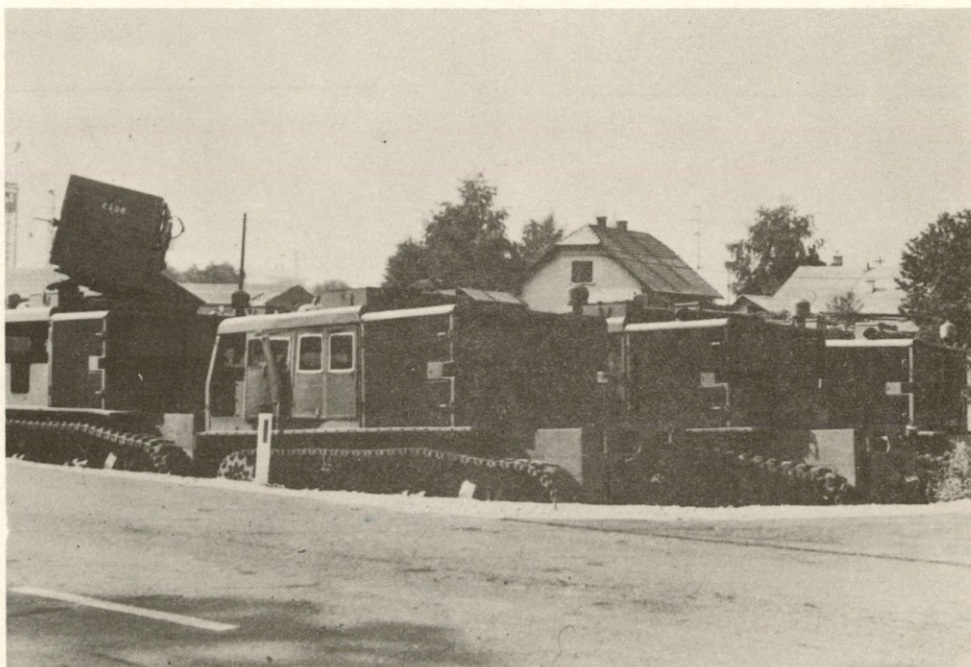
še posebej s preходом v proizvodno dejavnost dobile večji pomen. Že sedaj pa služijo kot osnova k Pravilniku o določanju in oblikovanju cen.

Napravili so tudi primerjavo na srednjeročne planske dokumente, kjer ugotavljamo naslednje (glej tabelo):

V TOZD RET ni dan poukaz na količinski realizaciji (ob povečanih dobavah izven Slovenije), kot smo predvidevali v srednjeročnih planskih dokumentih pred petimi leti, ampak v višjo stopnjo predelave (poudarek na vloženem strojnem delu, to je na vrednostnih komponentah).

Tako v TOZD POS kot v TOZD RET se je bistveno

Struktura	indeks rasti	
	TOZD POS	TOZD RET
količina	101,4	94,2
število zaposl. na delu	91,6	93,4
fizič. produktivnost	110,7	100,2
stopnja rasti sredstev za reprodukcijo	110,3	210,3

Kakovostna predelava koristnih odpadkov — pogoj za izpolnjevanje planskih obveznosti

spremenilo število kot struktura zaposlenih. Manj kot smo prvotno predvidevali, bomo opravili delovnih operacij s fizičnim delom delavcev, več s stroji (samonakladalci, dvigala, viličarji). To pomeni: strojno delo nadomešča fizično in spreminja kvalifikacijsko strukturo delavcev upravljalcev strojev in kamionov.

Fizična produktivnost se je iz opisanih vzrokov povečala v TOZD POS. V TOZD RET je zaradi drugačnega poudarka ostala na enaki ravni.

Rast sredstev za reprodukcijo je bistveno večja, kot smo načrtovali pred 5 leti — TOZD POS za 10 %, v TOZD RET pa kar za še enkrat toliko.

Na to so vplivali pogoji poslovanja, vlaganja v proizvodno opremo, transportna sredstva, nadomeščanje manualnega s strojnimi deli, organizacija dela, upoštevane ekonomskih zakonitosti itd.

Kateri so najpomembnejši cilji, ki jih načrtujemo v TOZD POS?

- povečanje celotnega prihodka za 54,6 %
- povečanje pridobljene vrednosti za 55,3 %;
- povečanje dohodka za 50,3 %;
- povečanje čistega dohodka za 46,4 %;
- povečanje mase sredstev za OD in SP za 37,8 %;
- od tega sredstev za OD za 44,6 % in
- od tega sredstev za SP za — 3,0 %;
- povečanje sredstev za akumulacijo za 50,4 %;
- povečanje sredstev za produkcijo za 50,8 %;
- povečanje fizične produktivnosti za 6,9 %;
- povečanje vrednostne produktivnosti za 50,5 %;
- zmanjšanje stopnje ekonomičnosti na 133 za 0,8 %;
- stopnja rentabilnosti ostaja na ravni preteklega leta 0,6253 %;

- povečanje materialnih stroškov za 18,0 %, hitreje od rasti dohodka, zaradi povečanja cen energije, povečanja stroškov tekočega vzdrževanja (97 % izstrošenost delovnih priprav) in sprememb kot posledic Zakona o ugotavljanju in delitvi celotnega prihodka in dohodka);
- povečanje količinskega izvoza za 11,0 %
- povečanje vrednostnega izvoza za 65,0 %
- stopnja pokritja uvoza z izvozom 355 %;
- predvidena odsotnost se giblje v višini 5 %.

Najpomembnejši cilji, ki jih načrtujemo v TOZD RET so naslednji:

- poudarek na kvalitetni predelavi sekundarnih tekstilnih surovin ob upoštevanju novoinstaliranih kapacitet (11,7 %);
- povečanje celotnega prihodka za 55,3 %;
- povečanje pridobljene vrednosti za 53,0 %;
- povečanje dohodka za 47,3 %;
- povečanje čistega dohodka za 42,8 %;
- povečanje mase sredstev za OD in SP za 35,9 %;
- od tega sredstev za OD 44,6 %;
- od tega sredstev za SP — 11,7 %;
- povečanje sredstev za akumulacijo za 50,3 %;
- povečanje sredstev za reprodukcijo za 54,1 %;
- povečanje fizične produktivnosti za 0,2 %;
- povečanje vrednostne produktivnosti za 50,5 %;
- zmanjšanje stopnje ekonomičnosti na 160 za (— 2,8 %), vzrok je v spremenjeni metodologiji v zvezi z Zakonom o ugotavljanju in delitvi celotnega prihodka in dohodka in v izredno visoki stopnji v preteklem letu;
- povečanje stopnje rentabilnosti za 0,2 %;
- povečanje materialnih stroškov za 14,0 %; hitreje od rasti dohodka za

radi povečanja cen energije in sprememb kot posledice Zakona o ugotavljanju in delitvi celotnega prihodka in dohodka;

- zmanjšanju količinskega izvoza za 14,0 %, zaradi lastne predelave in oplemenitenja;
- zmanjšanju vrednostnega izvoza za 1,0 %;
- stopnja pokritja uvoza z izvozom 77,0 %;
- predvidena odsotnost se giblje na ravni preteklega leta in je izpod povprečja DO 1,6 %.

Za stanovanjske potrebe namenimo ob sedanjih pogojih bančnega sporazuma 61.250.000 din in 7.000.000 din v januarju 1986: od tega za obnovo stanovanj v Češki ulici v Mariboru 21.250.000 din, stanovanjski komisiji pa ostane 47.000.000 din, da jih bo razdelila delavcem za

zadovoljevanje njihovih potreb.

Že sedaj nam je jasno, da bomo morali v drugi polovici leta pristopiti k rebalansu plana, ko bomo imeli za seboj realizirane podatke I. in II. trimesečja, s katerimi bomo lahko korigirali načrtovane cilje in analizirali posledice reorganizacije in obračuna sredstev za OD in SP na ravni DO ob vseh spremembah, tako tistih, ki so posledica zakona kot tistih, ki so posledica spremenjene registracije in prehodnega obdobja, v katerem se nahajamo.

Seveda ni mogoče vseh segmentov plana vključiti v prispevek za glasilo, ker gre za obsežen dokument, zato smo poskušali zbrati in opozoriti le na najpomembnejše cilje in sredstva, ki jih potrebujemo za njihovo realizacijo.

Janez Ramovš

PLAN KOLIČINSKE REALIZACIJE 1985 — TOZD POS

V DO DINOS smo se odločili, da bomo v letošnjem letu skušali v obeh tozdih krepko preseči lanske letošnje količinsko realizacijo, in to za 6,8 % in bi skupaj znašalo nekaj preko 210.000 ton. Če se omejimo samo na TOZD POS, je to povečanje za 1,4 % višje, kot smo predvidevali v srednjeročnih planskih dokumentih za leto 1984. Delež povečanja na 1984 odpade na jekleni vložek — 5 %, papir — 9 %, steklene črepinje — 40 %, guma — 51 % in termoplaste 24 %.

Planiramo, da bomo zbrali za 10 % manj barvnih kovin, ker menimo, da je bilo leto 1984 izredno, in 17 % manj repromaterialov. Kljub temu, da naj bi se skupna količinska realizacija bistveno povečala, bomo še več dela vložili zlasti v pripravo in kvaliteto vložka, saj naj bi bilo v bodoče zlasti vloženo delo glavna osnova in rezerva za izboljševanje poslovnih rezultatov.

Dušan Burger

SODELOVANJE EVROPSKE GOSPODARSKE SKUPNOSTI (EGS) V DEJAVNOSTI SEKUNDARNIH SUROVIN SFRJ

V začetku meseca februarja je bila seja mešane komisije za barvno metalurgijo med deželami evropske gospodarske skupnosti in SFRJ. Seja je potekala v prostorih Gospodarske zbornice v Trstu.

Delo komisije je znano in deluje že nekaj let. Zadnja seja, ki je bila 7. in 8. februarja, pa je pomenila prelomnico dosedanjega delovanja, predvsem zato, ker tudi našo državo že delno drugače obravnavajo v EGS, ker imamo sklenjen generalni sporazum o sodelovanju z deželami te skupnosti. V jugoslovanski delegaciji oz. komisiji, ki je štela 12 članov, so bili predstavniki gospodarskih organizacij: RTB Bor, Mariborska livarna, Tehnos Čačak; preostali udeleženci pa so bili iz zveznih upravnih organov. Dejavnost sekundarnih surovin je zastopala naša delovna organizacija. To lahko razumemo kot priznanje, hkrati pa tudi delovno obveznost glede našega sodelovanja pri izvozu določenih vrst sekundarnih surovin in izmenjavi tehnologije, ki jo imamo z deželami omenjene skupnosti.

Delo je potekalo v dopoldanskem in popoldanskem času, ker smo potem obe delegaciji po zaključku sej pripravljale sklepe za usklajevanje in za dokončni dogovor sodelovanja v bodoče. Zelo pomembna je bila prva izhodiščna ugotovitev, potem ko smo izmenjali osnovne podatke o razvoju tržišča tako EGS kot tudi našega, in to predvsem po posameznih vrstah barvnih kovin. Tako smo posebej uskladili baker in bakrene odpadke, aluminij, cink, svinec in kot posebno vejo še ostanke pri pridobivanju

mangana, magnezija in drugih kemičnih elementov, ki se uporabljajo pri proizvodnji, tako v barvni kot tudi v črni metalurgiji.

Pomembna je bila ugotovitev, da so tako pri nas kakor tudi v deželah EGS v obeh bilancah omenjene kovine in njihovi odpadki strateška surovina in le težko pridemo do izvoza oziroma uvoza tovrstnega blaga.

druga stran v komisiji oz. delegaciji zagovarja in druga stran varuje svoje narodne ekonomije, da ne bi prišlo do prevelikega odliva tovrstnega blaga. Vendar temu ni tako, kajti v takšni mešani komisiji je zbran skup priznanih strokovnjakov dejavnosti metalurgije dežel EGS in imamo člani naše delegacije izjemno priložnost, da pride do izmenjav spoznanj in tehnoloških dosežkov. Zaključki dvodnevne dela so bili naslednji:

— skupni interes SFRJ — EGS je višja stopnja sodelovanja na osnovi kooperacij in skupnih vlaganj pri proizvodnji barvne metalurgije, — tako v deželah EGS kot

dimo tehnološko možnost pridobivanja rudnih bogastev v omenjenih deželah,

— statistična obdelava podatkov skupne komisije mora potekati na osnovi strokovnih služb v Bruxellesu in Beogradu tekoče in ne samo v predpripravi za skupne sestanke,

— posebej bo potrebno formirati komisije za aluminij, baker, cink in svinec, da bo delo skupne komisije posvečeno strateškim in tehnološkim vprašanjem.

Delovna organizacija DINOS je v komisiji resnično predstavljala poznavalca dejavnosti sekundarnih surovin, hkrati pa je dobila izredno priznanje za svoj nas-

SPLOŠNO ZDRUŽENJE BARVNIH KOVIN JUGOSLAVIJE

000 \$

Dežela	leto			
	1976	1981	1982	1983
Skupaj: SFRJ	7.138	9.157	4.407	7.258
Skupaj: EGS	5.756	7.379	2.645	6.723
— Danska	—	306	24	—
— Francija	45	112	153	1
— Holandija	63	—	—	3
— Italija	4.732	5.266	616	2.807
— ZR Nemčija	916	1.695	1.850	3.912
— V. Britanija	—	—	1	—

Priložena tabela prikazuje sicer delni porast izvoza iz Jugoslavije, vendar če upoštevamo vrednost dolarja in dejstvo, da izvažamo le tiste vrste odpadkov, in to predvsem žgure, z nizkim količinskim deležem kovin, lahko ugotovimo, da bistvenega izvoza ne ustvarjamo ob tem, da pa je v skoraj enakem deležu uvoz predvsem elektrolitskega katodnega bakra. Lahko bi se vprašali, zakaj je sodelovanje sploh potrebno, saj tako ena kot

v SFRJ je pomanjkanje proizvodnih zmogljivosti za pridobivanje kovin iz nizkih koncentratov ostankov žgur, pepela in bakronosnih rud,

— potrebna je skupna proizvodna oprema, predvsem pa ugotovitev tehnologije za pridobivanje iz ostankov dnevnega kopa bakra v rudniku Krivelj pri Boru, — pomemben je oziroma bo, skupni nastop v deželah tretjega sveta, v deželah v razvoju, kjer lahko ponu-

top v mednarodni delitvi dela na področju metalurških vložkov tako za barvno kot za črno metalurgijo.

Vladimir Kralj

**DOPISUJTE
V SVOJE
GLASILO!**

POLITIKA CEN V LETU 1985

Konec lanskega leta je bil izdan nov Zakon o sistemu družbene kontrole cen (Uradni list, št. 64/84). Po tem zakonu OZD oblikujejo cene svojih proizvodov in storitev glede na tržne razmere, to je glede na pobudo in povpraševanje. Obenem zakon ne dovoljuje povezovanja med OZD, ki imajo enak proizvodni program z namenom preprečevati ustvarjanje monopolov. Kot dopolnilo Zakona o sistemu družbene kontrole cen je bil z Uradnim listom, št. 69/84 predpisan tudi odlok, ki določa proizvode, za katere je treba pošiljati kupcem obvestila o novih cenah 30 dni pred uporabo le-teh ali pa skleniti s kupci pogodbe oziroma SaS, v katerih so navedeni elementi o oblikovanju cen. V okvir teh proizvodov spadajo tudi sekundarne surovine črne in barvne metalurgije, papirja in gume. V Dinosu smo se odločili, da podpišemo s porabniki sekundarnih surovin črne, barvne metalurgije, papirja ter tekstila samoupravne sporazume, v katerih se določajo elementi za oblikovanje cen. Po teh elementih nato skupno oblikujemo cene teh surovin. Cene temeljijo na cenah primarnih surovin in se spreminjajo ob spremembah cen le-teh. Kolikšno bo povečanje cen sekundarnih surovin glede na primarno surovino, je določen s koeficienti, ki so dogovorjeni v SaS. Višina koeficientov je odvisna od kvalitete sekundarne surovine. Na primer: rezano železo ima višji koeficient kot stara pločevina.

Zakon in spremljajoči dopisi bi nam dovoljevali popolnoma prosto oblikovanje cen, nevezano na podpisovanje

vanje SaS, enotnih za celo jugoslovansko tržišče. V Dinosu smo se odločili, da to pot ne bi ubrali, saj bi s tem znatno rušili enotnost našega trga sekundarnih surovin, za katerega menimo, da mora biti glede na njegov pomen enotno urejen. Cene stare gume oblikujemo popolnoma prosto, potrđimo jih na DS in o njih obvestimo kupce 30 dni pred uporabo.

Cene za steklene črepinje in sekundarne surovine termoplastov oblikujemo prosto. Predlog cene, oblikovane na osnovi vrednosti odpadka, vloženega dela in drugih elementov na osnovi plana, potrđi DS tozda in nova cena se z istim dnem začne uporabljati.

Naše odkupne cene za koristne odpadke se kot dosejaj oblikujejo na osnovi prodajnih cen, zmanjšanih za stroške vloženega dela in druge stroške manipulacije in prevoza blaga. Cene za enake materiale pri različnih izvorih niso iste, pač pa se razlikujejo glede na različne stroške prevoza, kvalitete zajemanja, poslovnega aranžmana z imetnikom. Ob vsaki spremembi prodajnih cen vzporedno spreminimo tudi odkupne cene. Prodajne cene sekundarnih surovin se na opisane načine oblikujejo prosto, brez omejitvenih predpisov, vendar vedno v dogovoru s kupcem, kar je tudi logično, saj drugače bi težko prodajali naše proizvode. Kolikšno ceno pa je pripravljen plačati kupec, je razen od njegovih potreb zlasti odvisno od kvalitete sekundarnih surovin ali z drugimi besedami od količine našega vloženega dela.

Dušan Burger

ZA OBČINSKI PRAZNIK V BP-8 V ČRNUČAH

V predzadnji številki našega glasila smo na kratko poročali o gradnji predelovalnega centra BP-8 v Črnučah in takrat smo na podlagi razgovora med predstavniki izvajalca Vegrada iz Titovega Velenja te naše delovne organizacije zagotavljali, da bo selitev v nove prostore oziroma otvoritev najkasneje 1. maja tega leta. Vendar pa bo treba na selitev počakati še dober mesec. In kakaj? Informacijo smo dobili iz prve roke, in to od odgovornega vodje gradbišča tovariša Friderika Kiša.

Dokončna izgradnja se je zavlekla predvsem zaradi izredno nizkih temperatur v januarju mesecu, ko je bilo celo minus 25 stopinj Celzija. Objekt takrat še ni bil zaprt in zato ni bilo moč izvajati zidarska dela z mokrimi mešanicami. Poleg tega pa niso izvajalci mogli montirati niti oken, ker bi pri varjenju pločevina zaradi mraza pokala in se sproti ohlajala. Skratka, letošnji hudi zimi moramo naložiti krivdo, da ne bo gradnja končana v predvidenem roku. Pa še to bi rad poudaril da smo morali na podlagi dodatnih dogovorov in aneksov opraviti še nekatera dodatna dela. In v kakšni fazi sedaj potekajo dela?

Električna in instalacijska dela za centralno kurjavo gredo proti koncu, že v pri-

hodnjem tednu pa bomo začeli s slikopleskarskimi, keramičnimi, fasaderskimi in mizarškimi deli. Brez bojazni lahko trdim, da bodo vsa dela gotova do srede junija, ker imamo na voljo že ves material za dokončno izgradnjo pa tudi s kadri nimamo problemov. Ali lahko potem pričakujemo, da bo možna selitev oziroma slovesna otvoritev za občinski praznik občine Ljubljana Bežigrad 24. junija?

Ni nobene bojazni in razlogov, da do tega ne bo prišlo!

Upamo le lahko, da bo objekt zares predan svojemu namenu v počastitev občinskega praznika in da nam ne bo treba v prihodnji številki ponovno poročati o težavah pri gradnji in o preložitvi roka vselitve.

Janez Češnovar

Vodja gradbišča Friderik KIŠ pred objektom BP-8 v Črnučah

ELEKTRONSKA OBDELAVA PODATKOV— INFORMACIJSKI SISTEM

Za nami je skoraj eno leto, odkar smo pristopili skupaj z Računskim centrom Univerze Edvarda Kardelja v uvajanje novega informacijskega sistema iz garancije strojne opreme in znanja digital DEC 2060. Danes se lahko vprašamo v našem združenem delu, kako to, da iz sistema kar same po sebi ne prihajajo oziroma se ne proizvajajo obdelane računovodske informacije in kako to, da nismo še vključeni v slovenski informacijski sistem.

Slabemu poznavalcu, nestrupnežu, nergaču, samoupravljalcu zgolj na papirju to ni razumljivo oziroma mu je razumljivo le-to: vložili smo toliko denarja, ukinili smo stari sistem, še vedno pa imamo težave v tehnični obdelavi podatkov, ki izhajajo iz našega blagovnega predmeta poslovanja. Takšno razmišljanje bi bilo zelo neprimerno, predvsem zato, ker to ni oprema ali stroj, ki jo vključiš, vložiš vanjo reprodukcijsko blago in iz nje letijo gotovi izdel-

ki. Potrebno je znanje, potrebno je organizacija dela, potreben je sistemski pristop in sprotna odprava dosedanjega poteka zajemanja in obdelave računovodskih informacij.

Uvajanje informacijskega sistema predstavlja celovito zaključeno celoto nadaljnjega tehnološkega razvoja DO DINOS, ki ne more sloneti samo v izgradnji velikih ali manjših proizvodnih centrov in upoštevajo ob tem zastarel pristop obdelave podatkov. Izhajati moramo

iz dejstva, da v sistemu naše blagovne realizacije blagovna dokumentacija od začetka do konca poslovnega dogodka spremlja naš proizvod — naše blago, ki ga predstavlja kakovostna sekundarna surovina. Ti podatki morajo biti čim hitreje, pravočasno in točno obdelani, ker le-to predstavlja informacijo za ponovne poslovne odločitve. Smo v fazi, ko skupaj z RCU Edvard Kardelj že imamo v obdelavi oziroma v testiranju programe za kupce in dobavitelje za vodenje blagovnega knjigovodstva, osnovnih sredstev, sistema osebnih dohodkov in kadrovske evidence.

V naši delovni organizaciji je organizirano posebno področje EOP, ki skupaj s strokovnjaki RCU pripravljajo omenjene programe. Področje je strokovno in kadrovsko dobro zasedeno, vendar ne more biti samo sebi namen in je potrebna tudi povezanost z vsemi strokovnimi službami, tako na ravni vodstva delovne organizacije kakor tudi s službami neposredne proizvodnje. Temu primerno smo opravili že nekaj skupnih

sestankov in proučevanj in le tako se lahko delavci seznanjajo z uvajanjem novega sistema. Pomembno je, da ob tej priložnosti poudarimo, da vsakdo, ki ni voljan vključevati se v delo in prevzemati nove postopke pri uvajanju EOP in še vedno misli na odpravljeni Nixvas, mu med nami ni mesta, naj raje sam odneha — odstopi ali naj prevzame druge delovne naloge ali obveznosti, ki jih je v našem združenem delu na pretek. Na osnovi znanja in novega sistema elektronske obdelave podatkov bomo prišli v naslednjo fazo razvoja naše delovne organizacije in izredno pomembno pri tem je, da jo poznamo, da jo obvladamo in da iz nje črpamo vse vhodne, vmesne in izhodne informacije.

Življenje kot pojem, življenje kot živo bitje je lepo, ali kruto, je lahko nekaj vmesnega, znanje in poznavanje sistema EOP je podobno, kot je življenje in zato ob koncu lahko sodi rek: „Le čevlje sodi naj kopitar!“

Vladimir Kralj

NJEGOVO VELIČANSTVO — BAKER "CUPRUM"

MENIM, DA SE MORAMO DELAVCI V MATERIALNI PROIZVODNJI V PRVI VRSTI SPOZNATI NA BLAGO — MATERIAL, S KATERIM IMAMO OPRAVKA MED PROIZVODNIM IN POSLOVNIM PROCESOM. TO SPOZNAVANJE NAJ BI VSEBOVALO PREDVSEM TIPIČNE TEHNIČNO TEHNOLOŠKE LASTNOSTI BLAGA (UPORABNO VREDNOST) IN PA NJEGOVO VREDNOST KOT BISTVENI ELEMENT, KI JE IZRAŽEN V CENI, S KATERO DNEVNO OPERIRAMO PRI UGOTAVLJANJU USPEŠNOSTI OZIROMA NEUSPEŠNOSTI NAŠIH PRIZADEVANJ. SEVEDA NA CENO BLAGA ŠE ODLOČUJOČE VPLIVA RAZMERJE MED PONUDBO IN PVPRAŠEVANJEM, KAR POZNAPO POD POJMOVOM „TRŽNE ZAKONITOSTI“.

Najbolj cenjeno (vredno) blago — material, s katerim imamo opravka v naši dejavnosti, je nedvomno baker (Cu). Zakaj ravno baker? Verjetno njegova vrednost ne sloni na zgodovinski zaznamovanosti, ker je kot prva kovina pomagal človeku premagati kameno dobo, ravno tako tudi ne na njegovi izjemno lepi kovinsko rdeči barvi, ki se na prostem sorazmerno hitro zavije v žametno zeleni oksid; radi ga imenujemo „zeleni volk“, ampak predvsem zaradi njegove izjemne tehnične uporabnosti in pa

zaradi zelo težavnega in dragega pridobivanja iz prirode. Dandanes, verjetno pa bo še dolgo tako, si sploh ne moremo zamisliti obstoja vseh vrst tehničnih dejavnosti brez bakra in njegovih zlitin, zato ima v obravnavanju med vsemi tehnično pomembnimi kovinami posebno mesto. Čisti baker odlikujeta visoka toplotna in električna prevodnost ter dobra korozijska obstojnost, v tehnološkem smislu pa izredno pomembna lastnost oziroma sposobnost za velike plastične deformacije v širokem temperaturnem obsegu in pa sposobnost tvorjenja vseh vrst zlitin. Danes pri nas uporabljamo nad 2000 vrst zlitin, pri katerih je osnovna komponenta baker. To pomeni, da sta

MAJHNE SPREMEMBE ZA VEČJE SPODBUDE

Delavska sveta TOZD POS in TOZD RET sta na svojih 1. sejah sprejela spremembe in dopolnitve Pravilnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih, ki je enotne oblike in vsebine za obe temeljni organizaciji. Spremembo naj bi predstavljale dodatno stimulacijo za večje inventivno razmišljanje vseh delavcev v združenem delu.

Zadnje spremembe Pravilnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih so takega značaja, da bi morale dati večjo spodbudo delavcem.

V prvi vrsti so poenoteni vsi izrazi v pravilniku, da se ujemajo s splošno tehnično-ekonomskim izrazoslovjem. Važno opredelitev zavzema pojem inovacijski dohodek. Tega se ugotavlja na osnovi razlike pred in po inovaciji. Od njega je potrebno odšteti vložena sredstva oziroma stroške, ki so bili potrebni za uresničitev inovacije. Tako dobimo čisti inovacijski dohodek, ki je

osnova za določitev nadomestila avtorju inovacije. Čisti inovacijski dohodek se ugotavlja in prikazuje v zaključnem računu TOZD. Takrat se opravi tudi točen proračun za vsa nadomestila avtorjem. Nadomestilo se lahko avtorju izplača tudi kot akontacija med letom skladno z ugotovitvami pri ugotavljanju čistega inovacijskega dohodka.

Bistveno spremembo v praviliku predstavlja 34. člen, kjer se čisti inovacijski dohodek sedaj deli:

- 6 % dobi avtor inovacije,
- 4 % vsi, ki so kakorkoli neposredno sodelovali pri

uvajanju inovacij v prakso,

- 10 % za financiranje nadaljnjih programov razvojnih nalog in inventivnih predlogov,

- 30 % za poslovni sklad,
- ostanek pa se razdeli vsem delavcem kot del OD skladno s Pravilnikom o delitvi sredstev za OD in skladno skupne porabe.

Za primer, ko pa se čistega inovacijskega dohodka ne da ugotoviti ali se ne izkažejo ekonomske koristi, posebno nadomestilo znaša za leto 1985 din 2.500,00. Ta znesek se vsako leto določi na novo v skladu s povečanjem dohodka TOZD zaokroženo na ustrezno vrednost. Primeri za to so inovacije na področju varstva pri delu, požarne varnosti, družbene samozaščite itd. V zakonski regulativi o inovacijski dejavnosti se je v zadnjem času precej spremenilo. Vse več se ji posveča pozornost kot enemu

glavnih elementov tehničnega napredka. Novosti so v tem, da posebno nadomestilo ni vezano na delovno razmerje v TOZD kot osebni dohodek. Samoupravni splošni akti se uporabljajo za samoupravno odločanje v primerih, ko delavec ni v delovnem razmerju v določeni TOZD. Posebno nadomestilo je po novem zakonu obdavčeno kot dohodek inovatorja, vendar ga je možno tudi upoštevati v izračunu pokojninske osnove. Na koncu naj še enkrat na kratko napišem postopek pri prijavi inovacije:

- Delavec inovator prijavi inovacijo v pisni obliki. Pri tem mu morajo nuditi pomoč nadrejeni. Inovacija je lahko podana kot idejna rešitev problema, kot tehnična rešitev v obliki dokumentov, ali že izvedena in preizkušena v praksi.

- Inovacijo se prijavi komisiji TOZD, za kar dobi predlagatelj dokument o predaji predloga.

- Komisija takoj prične z delom in po potrebi vključuje vse strokovne službe

(nadaljevanje na str. 8)

osnovni zlitini bakra in cinka (medenina) ter bakra in kositra (bron) z dodatkom drugih kovin razširjeni na celo pleado zlitin, ki imajo najrazličnejše mehanske, električne, metalografske, toplotne, kemične in druge lastnosti prilagojene potrebam in načinu izdelave uporabnih izdelkov, in to od najenostavnejših predmetov (npr. vodne pipe), do najbolj kompliciranih mehanizmov (npr. termoregulacijske komponente). Kemično čist baker (nad 99,95 %) se danes v glavnem uporablja samo še v elektrotehniki in elektroniki za občutljive električne vodnike. Sodim, da ni potrebno posebno dokazovati, da skoraj ne poznamo stroja ali naprave, v kateri bi ne

bilo vgrajeno vsaj nekaj bakra ali ena od njegovih zlitin. Ta velika uporabnost bakra pa se seveda odraža v naši vsakdanjosti tudi kot ekonomska kategorija, na katero neposredno vplivajo tržna gibanja, ki so na prostem tržišču odvisna predvsem od razmerja med ponudbo in povpraševanjem. Velikokrat pa se žal v to enostavno tržno logiko vmešava tudi politika, ki zaradi strateške pomembnosti bakra opravlja najrazličnejše pritiske, tako na imetnike kot uporabnike in s tem pači realno vrednost te razmeroma žlahtne kovine. Takšna vmešavanja v tržne tokove lahko dnevno spremljamo v odnosih med razvitem in nerazvitim svetom, kjer je baker eden od

osnovnih borznih artiklov. Drugi zelo pomembni vidik vrednotenja bakra je njegovo pridobivanje, ki je tehnološko zelo zahtevno in drago. Elementarno čistega bakra v prirodi skoraj ni moč najti. Večina ga je v prirodi kemično vezana na žveplo (80 %) ali na kisik in se pojavlja v obliki barvnih mineralov po imenu halkopirit (CuFeS_2), halkozin (Cu_2S), kavelin (CuS) ali kuprit (Cu_2O). Žal tudi teh mineralov, ki jih enostavno imenujemo bakrova ruda, v zemeljski skorji ni v izobilju. Največja nahajališča so v ZDA, Čilu, Kongu, SZ, Kanadi in Rodeziji. Pomembna rudišča v Evropi so le v Španiji in Jugoslaviji (v Boru in Majdanpeku). Naslednja težava pri tem je, da ba-

krove rude vsebujejo zelo malo bakra. Ta vsebnost se giblje od 6 kg do 20 kg v toni rude, le izjemoma sega do 50 kg v eni toni. V jugoslovanskih rudah se vsebnost bakra giblje od 7 do 9 kg po toni izkopane rude, ostalo je jalovina in druge primesi (najrazličnejši minerali).

Pridobivanje bakra iz njegovih rud poteka nekako v treh tehnološko zaokroženih etapah:

- pridobivanje in bogatenje bakrovih rud,

- pridobivanje surovega bakra,

- rafiniranje bakra.

Pridobivanje bakrovih rud v glavnem poteka na odprtih

- dnevnih kopih, ker so

(nadaljevanje na str. 8)

za analizo, preizkus, teste itd. Najkasneje v roku 3 mesecev poda mišljenje in obrazložitev, ali gre za inovacijo in postopek za nadaljnjo vpeljavo v proizvodnjo ali pa zavrne predlog. O oceni obvesti avtorja pisмено.

— V roku enega leta je TOZD dolžna, da inventivni predlog začne uporabljati v svoji TOZD, drugače ima inovator pravico, da ga da v uporabo drugi TOZD.

— Inovator mora sodelovati s komisijo pri analizi in danju pojasnil.

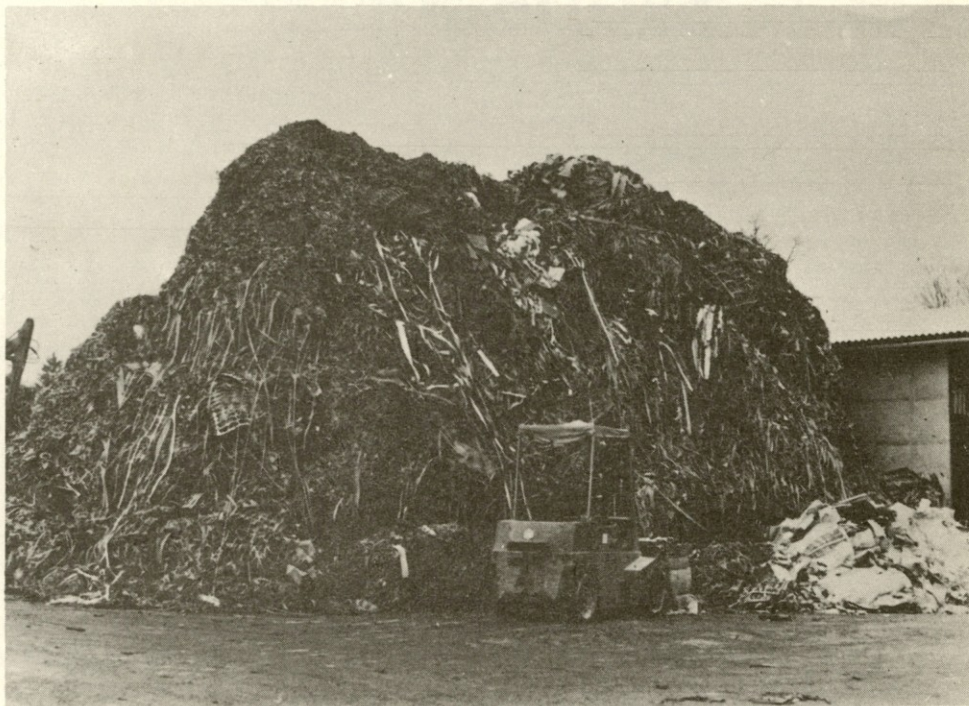
— Ob zaključnem računu se izkaže čisti inovacijski dohodek in inovatorju se izplača nadomestilo.

— Na osnovi inovacije komisija lahko predlaga inovatorja za dodatno šolanje ali za opravljanje bolj zahtevnih del in nalog.

— Zoper vsako odločitev inovator lahko zahteva varstvo pravic na DS ali zunaj delovne organizacije.

Spremenjeni pravilnik je sedaj pred nami in upam, da bo dosegel cilj, ki je v naslovu

NOV „HRIB“ V SLOVENSKIH KONJICAH

Ta fotografija je iz delovne enote v Slovenskih Konjicah. Ogromen kup na dvorišču predstavlja okoli 400 ton umetnega usnja, ki so ga na našo enoto pripeljali iz delovne organizacije KONUS iz Slovenskih Konjic. Glede na dobro gorljivost in toplotno vrednost tega materiala je bilo pričakovati enostavno predelavo, vendar pa le predstavlja trd oreh pri tehnološki predelavi v večjo kvaliteto — brikete. Čas beži, kup pa je iz dneva v dan večji.

prej omenjeni minerali sorazmerno plitko pod zemeljsko površino. Vsebnost bakra v teh rudah je majhna, zato je potrebno najprej rude obogatiti. V ta namen se največkrat uporablja postopek flotacije, to je namakanje drobno zdrobljene rude (0,05 do 0,5 mm) v posebnih flotacijskih posodah z dodatki reagentov, ki preprečujejo, da bi se rudna zrnca zmočila, zato se ta dvignejo na površino, jalovina pa se posede na dno posode. To ločevanje rudnih zrnec od jalovine poteka s pomočjo komprimiranega zraka, s katerim se pripihava vsebina v flotacijskih posodah tako, da se zrnca dvignejo z zračnimi mehurčki v obliki pene na površino. Pena, ki vsebuje rudna

zrnca, se neprestano posnema. S tem se pridobi **rudni koncentrat** z vsebnostjo do 20 % bakra.

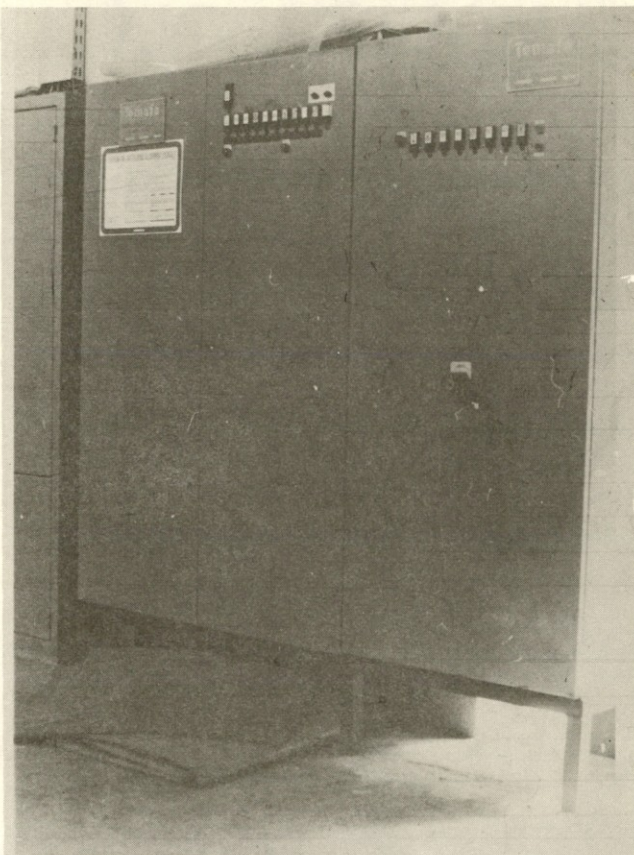
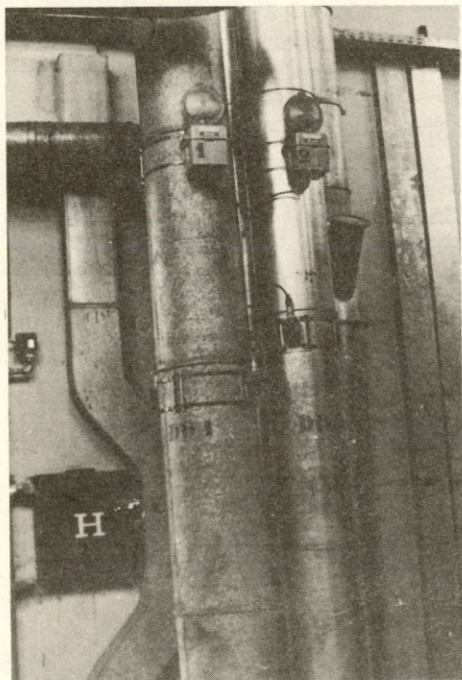
V naslednji fazi se rudni koncentrat praži pri temperaturi 600 do 900°C. Pri tem del žvepla zgori; nastale pline, ki vsebujejo SO₂, pa v posebnih komorah uporabljajo za pridobivanje žveplove kisline. Šele **praženi koncentrat** se uporablja za nadaljnjo predelavo v visokih pečeh za baker (podobne so plavžem) ali plamenskih pečeh, kjer se z dodatkom koksa in drugih prikladov (apnenec, kremen itd.) stali. Nastala talina se po izlitju iz peči razdeli po gostoti na **bakrov kamen**, ki se useda na dno, in žlindro, ki se dvigne na površino. Bakrov kamen že vsebuje od 30 % do 50 % bakra.

Talino bakrovega kamna v naslednji fazi vlijejo v tako imenovani konvertor, to je valjasta peč, ki je nameščena na posebnih valjih za nagibanje, s strani pa ima pritrjene posebne šobe, skozi katere se talina prepihuje s komprimiranim zrakom.

Zako se v talino z zrakom dovaja kisik, na katerega se kemično veže odvečno žveplo, ki zgoreva na površini taline. Poleg tega se iz taline v obliki žlindre izločajo še ostali elementi, ki se vežejo na dodani kremen (drobni kremenčev pesek). Po končanem procesu, ki je eksotermičen (ni potrebno dodajati toplote), ostane v konvertorju kovinski baker, imenovan **surovi (črni) baker** in žlindra. Žlindra se odlije, surovi baker pa je potrebno dalje rafinirati,

najprej plamensko, nato pa še z elektrolizo.

Plamensko se baker rafinira v velikih stabilnih ali rotacijskih (imenovanih tudi anodnih) pečeh z oksidativnim kurjenjem. S tem se odstranjajo tiste primesi v talini, ki imajo večjo afiniteto do kisika kot baker. Poleg tega se talina dodatno prepihava s komprimiranim zrakom. Tako v talini nastajajo oksidi, ki se izločajo v obliki žlindre ali pa kar zgorejo in se izločijo v obliki plinov. Žlahtne kovine imajo manjšo afiniteto do kisika kot baker, zato ostanejo v celoti v talini. Po končani oksidaciji je potrebno talini odvzeti odvečni kisik, ker počasi oksidira tudi baker. V ta namen se v talino potaplja brezova debela. Ta proces se imenuje **polanje**. Iz svežega lesa na-

„Majhne spremembe za večje spodbude“ za inovatorje na vseh delih proizvodnega, administrativnega, finančnega in komercialnega poslovanja.

Cveto Rovšek

V prejšnji številki smo obširneje poročali o avtomatski signalno-gasilni napravi za zgodnje javljanje in gašenje začetnih požarov v sistemu cevovodov na liniji Temafa v TO Ljubljana. Po končani montaži smo v sodelovanju z delavci dobavitelja in izvajalca del DO „Zarja“ Kamnik izvedli preizkus javljanja in gašenja namerne (namerno povzročenega) vžiga bombažnih vlaken. Z zadovoljstvom smo ugotovili, da je naprava delovala brezhibno, saj je pravočasno „opazila“ vžig in ga uspešno pogasila.

stajajo v talini plini in vodna para, ki pri izhajanju bakrovo talino dobro premešajo, s čemer iz nje odstranijo raztopljene pline in baker dezoksidirajo. Po končanem polanju se bakrova talina izlije v posebne kokile, kjer se strdi v obliki ploščatih anod (anodni baker), ki so primerne za nadaljnjo elektrolitsko rafiniranje ali pa za izdelavo manj zahtevnih trakov, palic itd.

Z elektrolitsko rafinacijo se poveča čistota bakra, poleg tega pa se iz njega izločijo še visokovredne žlahtne kovine (zlato, srebro, selen, telur itd.), ki se usedajo na dnu elektrolitske celice kot anodno blato. Šele s tem postopkom dobi baker primerno čistost (99,95 %) in uporabnost za nadaljnjo predelavo. Za elektrolizo

ene tone bakra je potrebno približno 350 KW ur električne energije, kar predstavlja znaten delež v porabi energije za njegovo pridobivanje. Tako dobljen baker imenujemo **katodni baker** ali kratko kar „katoda“, ki ima obliko plošč, debeline do 10 mm. Te plošče se nadalje preoblikujejo z valjanjem v bakreno pločevino najrazličnejših debelin ali v raznovrstne bakrene trakove. Poleg tega se katodne plošče še enkrat raztalijo v posebnih pečeh, v katere se po potrebi dodajajo še druge kovine (npr. cink, aluminij, kositer, svinec itd.) in iz te taline se potem z vlivanjem dobi tako imenovani „blok“ (čisti Cu ali zlitina), katerega kvaliteta je odvisna od prej omenjenih dodatkov. Oblika bloka je prilagojena za nadaljnjo pre-

delavo, ki se v glavnem opravlja z vlivanjem ali brizganjem; tako se npr. z brizganjem pride do surovca („diforminga“) za nadaljnje vlečenje najrazličnejših žic, profilov itd.

S tem je nekako zaokrožen metalurški proces pridobivanja in predelave bakra, v katerega spada tudi deloma naša dejavnost. Kje se torej s svojim delom (sekundarnim bakrom) vključujemo v ta proces? Možnosti sta v bistvu samo dve; ali se doda sekundarni baker v talino pred vlivanjem bakrovih anod in se nadalje rafinira z elektrolizo, ali pa direktno v talino za izdelavo „bloka“. To pa je odvisno od tega, kako kakovostno smo uspeli pripraviti sekundarni baker, koliko smo uspeli s sortiranjem ločiti od bakra ali njegovih zlitin ostale kovi-

ne in druge spremljajoče snovi, ki ne smejo priti v talino, ker bi izredno škodile novo nastali zlitini. Poleg tega je od čistosti pripravljenega sekundarnega bakra odvisna tudi količina tega vložka, ki se lahko brez rafinacije dodaja direktno v talino za vlivanje blokov. Bolj čist je pripravljen vložek, več se ga lahko doda oziroma manj je potreba čistega — **primarnega bakra**. Torej so deleži uporabljenega sekundarnega bakra ali njegovih zlitin v novo izdelanem reprodukcijskem materialu popolnoma odvisni od priprave oz. od našega vloženega dela pri pripravi kakovostnih vložkov sekundarnega bakra. Velikosti teh deležev pa neposredno vplivajo na prihranek drage energije pri

(nadaljevanje na str. 10)

SAMOUPRAVNA AKTIVNOST

ZA NAMI SO PRVE SEJE DELAVSKIH SVETOV V NOVEM MANDATNEM OBDOBJU. DELEGATI TEMELJNIH ORGANIZACIJ PRIPRAVA ODPADNIH SUROVIN, REGENERACIJA TEKSTILA, DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB TER DELOVNE ORGANIZACIJE BODO PREKO SVOJIH SREDIN ODLOČALI O VSEH POMEMBNEJŠIH VPRAŠANJIH, KI ZADEVAJO POSLOVANJE IN DELO.

V okviru konstituiranja so delavski sveti med drugim

izvolili svoje predsednike in njihove namestnike, in sicer:

Darja ŽABKAR — predsednica DS DO

Vojteh FINK — predsednik DS TOZD POS

(nadaljevanje s str. 9)

pridobivanju novih reprodukcijskih materialov (npr. bloka).

Naše dobro ali slabo delo dobi torej pravo vrednost v prihranku energije in ga je mogoče meriti z razmerjem med potrebno energijo za pridobitev primarnega bakra in energijo, ki je potrebna za proizvodnjo repromateriala z uporabo sekundarnega bakra. Ta prihranek se giblje od 6 do 8 krat glede na tehnologijo pridobivanja primarnega bakra. To velja v primeru, če je sekundarni baker pripravljen tako kvalitetno, da se lahko doda neposredno talini za vlijanje blokov. Če pa ga je zaradi slabe priprave potrebno še predhodno rafinirati z elektrolizo, se prihranek energije giblje med 3 in 3,5 krat.

Ta prihranek lahko še bolj plastično ilustriram z na-

vedbo nekaj okvirnih podatkov, npr. za proizvodnjo ene tone primarnega bakra (bloka) iz bakrovih rud vključno z izkopom, je potrebno cca 1200 KWh skupne energije; za proizvodnjo ene tone bloka z uporabo dobro pripravljenega sekundarnega bakra (cca 80 %) pa je potrebno cca 160 KWh; za rafiniranje ene tone sekundarnega bakra v anodni peči in v nadaljevanju z elektrolizo je potrebno cca 420 KWh itd. Menim, da ni potrebno naprej dokazovati vrednosti in pomembnosti kakovostnega dela pri pripravi in uporabi sekundarnega bakra, saj nas že ti podatki naravnost silijo k resničnemu spoštovanju koristnih odpadkov na osnovi bakra in kakovostni predelavi teh v sekundarne surovine. Marjan Razpotnik

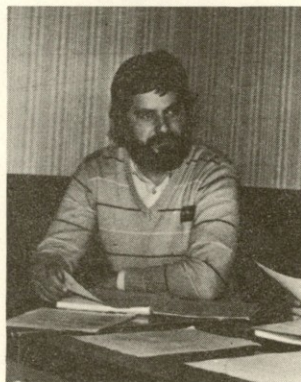
— za predsednika DS TOZD POS je bil izvoljen VOJTEH FINK iz vodstva TOZD, za namestnico predsednika pa SLAVKA NAHTIGAL iz DE Kranj,
— za predsednika DS TOZD RET je bil izvoljen DRAGO KAMPUŠ iz TO Bohova, za namestnico predsednika pa BOJANA OMAHEN iz TO Ljubljana,
— v delovni skupnosti skupnih služb bo organ upravljanja v naslednjem mandatnem obdobju vodila SIMONA PAHOR, namestnica pa je GABRA RAUTER,
— za predsednico v DS delovne organizacije pa je bila

izvoljena DARJA ŽABKAR iz DSSS, njena namestnica je MARIJA ROZINA, prav tako iz DSSS.

Osrednja točka dnevnih redov na prvi seji je bila sprejem plana DO za leto 1985, ki so ga predhodno obravnavali na vseh zborih temeljnih organizacij.

Najbolj obširen dnevni red je bil na delavskem svetu TOZD POS, ki je vseboval kar 26 točk. Med drugim so:

— sprejeli aneks k investicijskemu programu izgradnje BP-8 Črnuče,
— obravnavali so predlog za ustanovitev DE Murska Sobotna,
— sprejeli spremembe in dopolnitve Pravilnika o or-

Drago KAMPUŠ — predsednik DS TOZD RET

Simona PAHOR — predsednica DS DSSS

NOVE DNEVNICE, KILOMETRINE ...

1. Dnevnice:

a) cela dnevnic nad 12 ur	1.278,00 din
b) polovična dnevnic od 8—12 ur	665,00 din
c) znižana dnevnic od 6—8 ur	478,00 din
2. Povprečni stroški za prenočevanje:

a) za prenočišče v hotelu A kategorije do	932,00 din
b) za prenočišče v hotelu B kategorije do višine predloženega računa	
c) brez računa	341,00 din
3. Znesek za prevoženi kilometer:

— avto	23,40 din
— motor, moped	6,75 din
4. Spremembe veljajo od 14.4.1985 dalje.

organizaciji dela in delovnih opravil ter spremembe in dopolnitve Pravilnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih ter dopolnitve Pravilnika o oblikovanju cen in dopolnitve Pravilnika o inventuri.

Delegati TOZD POS in TOZD RET ter delovne skupnosti skupnih služb so določili tudi višino regresa za prehrano delavcev, določili nove višine povračila stroškov dnevnice in kilometrin ter izvolili svoje izvršilne organe.

Na seji organa upravljanja delovne organizacije so določili tudi nove cene za počitniške domove za leto 1985, razpisali licitacijo prodaje stanovanj v lasti DO Dinos in izvolili novo Stanovanjsko komisijo ter Komisijo za kulturo, šport in rekreacijo (KŠR).

Glede na to, da so bile to prve seje delavskih svetov in bodo nekateri delegati prvič opravljali to funkcijo naslednji dve leti, smo nekaterim izmed njih zastavili skupno vprašanje: Kaj pomeni za vas funkcija delegata v delavskem svetu in kako jo mislite izvajati?

ZDENE ZALAR — delegat v DS TOZD RET (TO Ljubljana)

Biti delegat v organu upravljanja pomeni dokajšnjo odgovornost, saj v imenu svojih sodelavcev, ki so me izvolili, odločam o pomembnih zadevah za temeljno organizacijo in upam, da bom njihovo zaupanje tudi opravi-

čil, s tem da jih bom sproti seznanjal o vseh vprašanjih, ki bodo na dnevnem redu.

BOGOMIR KREL — delegat v DS DO (DE Maribor)

Svoje sodelavce na delovni enoti bom lahko na neposreden način seznanjal o vseh zadevah, ki so pomembne tako za našo temeljno organizacijo kot za delovno

organizacijo, predvsem kako poslušamo, kam vlagamo sredstva in če so le-ta smotrno naložena. Pri tem moramo imeti v zavesti tudi dejstvo, da moramo ustvariti čim boljše pogoje tistim, ki bodo prišli za nami.

KLAVDIJ VOJVODA — delegat v DS DO (DE Koper)

Pomembno se mi zdi to, da bom lahko sproti obveščal mojo sredino, kjer delam, o odločitvah, ki jih bomo sprejeli na sejah in jih nato primerjali z našimi stališči, ki smo jih zavzeli bodisi na zborih delavcev ali pa na drugih sestankih v okviru delovne enote.

SONJA ILIĆ — delegat v DS DO (DSSS)

Svojo funkcijo v delavskem svetu si predstavljam kot aktivno sodelovanje na vseh sejah, ne pa samo sedenje in občasno dviganje rok. Namen imam vsakokrat predelati celotno gradivo in potem po potrebi na seji zahtevati kakšno pojasnilo oziroma dodatno obrazložitev.

ŠTEFAN DRAŠČEK — delegat DS DO (DE Nova Gorica)

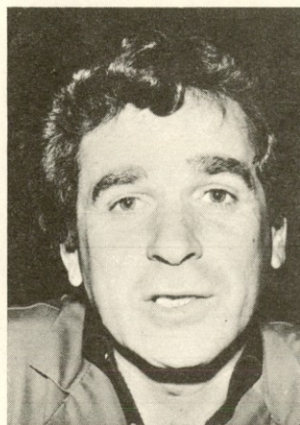
Kot delegat bom verjetno še bolj na tekočem kot zdaj o vsem, kar se pomembnega dogaja v naši delovni orga-

nizaciji in o tem bom sproti seznanjal svoje sodelavce, kar pa ne bo tako težko, glede na to, da smo enota z majhnim številom delavcev.

VOJKO ŽIBRET — delegat DS TOZD POS (DE Trbovlje)

Nedvomno biti delegat v delavskem svetu pomeni za

vsakega čast zastopati svojo bazo. V tej odgovorni funkciji je pomembno, da se posvetuješ in prenašaš stališča svoje enote na organ upravljanja. Ni namreč vseeno, kaj rečeš in za kaj dvigneš roko!

MILENA ADLEŠIČ — delegat v DS DO in DS TOZD RET (TO Ljubljana)

V tej funkciji bom že drugo mandatno obdobje, zato se zavedam te odgovorne naloge. Moja osnovna obveznost je vsekakor prenašati stališ-

ča sredine, kjer delam, in ji o sprejetih sklepih tudi poročati.

MIRA ŠUŠTERŠIČ — delegat v DS DSSS (DSSS)

To je veliko zaupanje, ki so mi ga poverili delavci na volitvah. Glede na težke gospodarske razmere tudi delo delegatov ne bo lahko. Prepričana pa sem, da bom lahko s polno odgovornostjo zastopala svojo bazo in prenašala njihova stališča.

Janez Češnovar

Prve odločitve novih delegatov

SAMOUPRAVNI ORGANI V. MANDATNEGA SKLICA,

DELOVNA ORGANIZACIJA DINOS

Delavski svet

1. Žabkar Darja, predsednica, DSSS
2. Rozina Marija, nam. pred., DSSS
3. Botonjič Raif, Ljubljana
4. Krel Bogomir, Maribor
5. Vojin Djuro, Ljubljana
6. Klavdij Vojvoda, Koper
7. Uršič Peter, Maribor
8. Zakotnik Metod, Škofja Loka
9. Žibret Vojko, Trbovlje
10. Adlešič Milena, TO Ljubljana
11. Kampuš Drago, TO Bohova
12. Nakrst Majda, TO Ljubljana
13. Španinger Ivan, TO Bohova
14. Dremelj Angelca, DSSS
15. Ilić Sonja, DSSS
16. Čokelc Franc, Celje
17. Drašček Štefan, Nova Gorica

Odbor samoupravne delavske kontrole

1. Košak Štefan, Ljubljana
2. Premrl Franc, Kočevje
3. Oblonšek Janez, TO Bohova
4. Serk Anica, TO Bohova
5. Mesojedec Darinka, DSSS

Stanovanjska komisija

1. Škoporc Ciril, Slovenske Konjice
2. Slabanja Jože, Ljubljana
3. Premrl Vojko, Kočevje
4. Handžiu Zalka, TO Ljubljana
5. Dremelj Angelca, DSSS

Komisija za kulturo, šport in rekreacijo

1. Židanik Stane, Novo mesto
2. Zorko Valentin, Ljubljana
3. Repušič Jelka, Maribor
4. Šivic Jenez, TO Ljubljana
5. Omahen Bojana, TO Ljubljana
6. Stajnkó Vinko, TO Bohova
7. Pekolj Irena, DSSS
8. Bajželj Alenka, DSSS
9. Klopčar Srečko, DSSS

TOZD PRIPRAVA ODPADNIH SUROVIN

Delavski svet

1. Fink Vojteh, vod. TOZD POS, predsednik
2. Nahtigal Slavka, Kranj, nam. pred.
3. Cafuta Zdenka, Ljubljana
4. Kvirgić Smajo, Ljubljana
5. Vojin Djuro, Ljubljana
6. Žibret Vojko, Trbovlje

7. Gaši Cvetka, Celje
8. Herček Anton, Celje
9. Pečnik Branko, Titovo Velenje
10. Petan Slavko, Brežice
11. Kostić Vojo, Jesenice
12. Zakotnik Metod, Škofja Loka
13. Jakše Jožica, Novo mesto
14. Zorn Miloša, Nova Gorica
15. Begić Husnija, Koper
16. Brodnik Marjan, Kočevje
17. Forjan Stanko, Murska Sobota
18. Reich Anton, Maribor
19. Repušič Jelka, Maribor
20. Planinc Mirko, Slovenske Konjice
21. Kariž Leopold, Pivka

Odbor samoupravne delavske kontrole

1. Bole Darko, Pivka
2. Bremec Drago, Nova Gorica
3. Korene Janko, vod. TOZD POS
4. Košak Štefan, Ljubljana
5. Kotar Jože, Novo mesto
6. Langerholc Jožica, Škofja Loka
7. Premrl Franc, Kočevje

Disciplinska komisija

1. Kurtović Vahid, Ljubljana, predsednik
2. Beranič Ivan, Maribor
3. Luzar Slavko, Novo mesto
4. Mitrović Olga, vod. TOZD POS
5. Mlinar Ludvik, Celje
6. Premk Franc, Škofja Loka
7. Radanović Franc, Brežice
8. Vukašinović Žarko, Kranj
9. Krištofeljc Janez, Ljubljana, zunanji član (zaposlen pri IMP, TOZD Ogrevanje, Ljubljana)
10. Rus Stojan, Vrhnika, zunanji član (zaposlen pri ČGP Delo, grafične obdelave, Ljubljana)

Odbor za delovna razmerja

1. Kladnik Jože, Kranj, predsednik
2. Bulc Tatjana, Ljubljana
3. Fantin Mira, Trbovlje
4. Tacer Rajko, Celje
5. Bojanc Albin, Novo mesto
6. Humar Ivan, Maribor
7. Beranič Ivan, Maribor

TOZD REGENERACIJA TEKSTILA

Delavski svet

1. Kampuš Drago, TO Bohova, predsednik
2. Omahen Bojana, TO Ljubljana, nam. pred.
3. Adlešič Milena, TO Ljubljana

IZVOLJENI NA VOLITVAH DNE 18. MARCA 1985

4. Nakrst Majda, TO Ljubljana
5. Potokar Jože, TO Ljubljana
6. Zalar Zdenko, TO Ljubljana
7. Ačko Gabrijela, TO Bohova
8. Horvat Milka, TO Bohova
9. Repnik Sonja, TO Bohova

Odbor samoupravne delavske kontrole

1. Handžiu Zalka, TO Ljubljana
2. Oblonšek Janez, TO Bohova
3. Pajnhart Ana, TO Ljubljana
4. Serk Anica, TO Bohova
5. Šivic Marjan, TO* Ljubljana

Disciplinska komisija

1. Šporar Jože, TO Ljubljana, predsednik
2. Janič Ana, TO Ljubljana
3. Jamnik Gertruda, TO Ljubljana
4. Krenos Olga, TO Ljubljana
5. Španinger Ivan, TO Bohova
6. Damjanović Slavka, zunanji član
(zaposlena pri DO Mercator,
TOZD Rožnik, Ljubljana)

Odbor za delovna razmerja

1. Kampuš Drago, TO Bohova
2. Ber Branko, TO Bohova
3. Zalar Zdenko, TO Ljubljana
4. Janič Ana, TO Ljubljana
5. Adlešič Milena, TO Ljubljana

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Delavski svet

1. Pahor Simona, predsednik
2. Rauter Gabra, nam. predsednika
3. Češnovar Janez
4. Meden Cveta
5. Mirtič Jolanda
6. Strmole Franc
7. Šušteršič Mira
8. Šum Tatjana
3. Viršček Andrej

Odbor samoupravne delavske kontrole

1. Jovanovska Lepa
2. Arko Milka
3. Perovšek Marina
4. Urbanc Anton
5. Zorec Bojan

Disciplinska komisija

1. Češnovar Jenez, predsednik
2. Loborec Nada
3. Prišel Vera

4. Prezelj Dušan
5. Žontar Dragica, zunanji član
(zaposlena pri Inštitutu za celulozo
in papir, Ljubljana)

Odbor za delovna razmerja

1. Dremelj Angelca
2. Rebrača Stane
3. Maurac Katica
4. Hafner Olga
5. Zajec Stanka

NOVOIZVOLJENI ČLANI DRUŽBENOPOLITIČ- NIH ORGANIZACIJ V DO DINOS

KONFERENCA SINDIKATA TOZD POS

1. Zupanc Franc, Jesenice, predsednik
2. Beranič Ivan, Maribor
3. Škoporc Ciril, Slovenske Konjice
4. Muminović Husnija, Koper
5. Žibret Vojko, Trbovlje
6. Židanik Stane, Novo mesto
7. Ogorevc Niko, Brežice
8. Terčič Nevenka, Celje
9. Stupar Stevo, Ljubljana
10. Kariž Leopold, Pivka
11. Brodnik Marjan, Kočevje
12. Boškin Emil, Nova Gorica

IO OOS TO LJUBLJANA

1. Zalar Zdenko, predsednik
2. Omahen Bojana
3. Stanič Rada
4. Artnik Marija
5. Potokar Jože

IO OOS BOHOVA

1. Stajnik Ivan, predsednik
2. Repnik Ivica
3. Repnik Sonja
4. Serk Anica
5. Španinger Ivan

IO OOS DSSS

1. Oblak Jelka, predsednica
2. Bajželj Alenka, nam. predsednika
3. Gogala Franc
4. Žorž Marija
5. Goropečnik Marta
6. Levin Anica
7. Ukmar Radoš

PREDSEDSTVO OO ZMS DO DINOS

1. Šplajt Stanka, DSSS, predsednik
2. Omahen Bojana, TOZD RET
3. Vrščaj Andreja, DSSS
4. Suhoveršnik Vanja, DSSS

DRUGA POMLAD MLADINCEV DINOSA

Po letu dni popolnega mirovanja, bolje rečeno „ne-dela“ Osnovne organizacije ZSM DO Dinos, ko je bil dobesedno vprašljiv njen obstoj, smo se na pobudo nekaterih posameznikov v začetku februarja končno le zbrali mladinci na posebnem sestanku z edino točko dnevnega reda „Ponovna oživitev dela mladine“.

Sadovi tega skupnega sestanka so že dali prve rezultate. Po sklepu je bila izvedena posebna anketa med mladinci delovne skupnosti ter mladimi, ki delujejo na Kurilniški, v Ljubljani. Iz odgovorov anket je bila razvidna dosedanja aktivnost posameznikov ter zainteresiranost za interesna področja, na katerih želijo delovati. Na podlagi ankete je nato posebna skupina pripravila predlog programa dela OO ZSM DO Dinos za leto 1985.

V pripravah na letno konferenco, bila je 18. marca, se je sestala tudi nadzorna komisija, ki je pregledala finančno poročilo blagajnika. Na letni konferenci je bila osrednja točka dnevnega reda „Program dela osnovne organizacije za leto 1985“. Konferenca sta se udeležila tudi oba direktorja temeljnih organizacij tov. Marjan Razpotnik (TOZD POS) in tov. Stanislav Pesjak (TOZD RET), ki sta s svojimi idejami in pripombami prispevala velik delež h kakovostnejši razpravi, predvsem kar zadeva delo organizacije v prihodnje. Izpostavljen je bil v veliki meri neaktiven odnos mladih, ki bi morali po svojih močeh vlagati napore v dograjevanju našega sistema v družbi.

V okviru dela v tem letu smo se opredelili predvsem na naslednje naloge:

– v povezavi s ŠKUC-em izvajati razne propagandne akcije zbiranja uporabljenih odpadnih surovin,

– organizacija športnih prireditvev v sodelovanju s Komisijo za kulturo, šport in rekreacijo,

– izobraževanje mladincev na raznih interesnih področjih,

– vključevanje v akcijo „Čista in zelena Ljubljana“ z ureditvijo dovozov do skladišč v Ljubljani.

Razrešili smo tudi dotedanje predsedstvo osnovne organizacije in izvolili novo. Za predsednico smo izvolili Stanko Šplajt, tajnica je Bojana Omahen, blagajničarka Andreja Vrščaj in knjigovodkinja Vanja Suhoveršnik.

V nadzornem odboru pa so Dragan Avramovič, Janez Šivic in Andrej Božič.

Ob koncu konference je vse prevečala misel in želja po organizacijski in akcijski enotnosti mladincev v okviru te osnovne organizacije ob stalnem sodelovanju z mladimi delavci vseh delovnih enot DO Dinos po Sloveniji. V zvezi s tem smo sklenili, da se vsaj enkrat letno sestanemo vsi člani OO ZSM DO Dinos. Pot, ki smo si jo načrtali mladi na konferenci, je vsekakor dobra in obetavna in upajmo, da ne bomo ostali le na začetku začetka, tako kot se je to zgodilo v preteklem letu.

Ni dovolj, če program lepo pripraviš in sprejmeš, treba ga je tudi uresničevati!

Maja Sicherl

Mladinci Dinos na letni konferenci

PROGRAM DELA OO ZSMS DO DINOS ZA LETO 1985

1. Udeležba na letni konferenci OK ZSMS Ljubljana Bežigrad
2. Pohod Po poteh partizanske Ljubljane z družabnim srečanjem
3. Sodelovanje pri otvoritvi Predelovalnega centra BP-8 v Črnučah
4. Čiščenje spominskih kamnov: Mestni log in Žale ter okrasitev s cvetjem
5. Proslava ob dnevu OF in praznikom dela
6. Ogled organizacije dela na Kurilniški 18, v Ljubljani
7. Udeležba na eventualni športni prireditvi ob dnevu mladosti
8. V začetku junija zbiralna akcija (papir, železo, guma)
9. Priprava na Inotove športne igre ter udeležba v povezavi s Komisijo za kulturo, šport in rekreacijo
10. Proslava ob dnevu republike
11. Sodelovanje pri srečanju otrok z Dedkom Mrzom
12. Udeležba na seminarju predsednikov in sekretarjev OO ZSMS
13. Udeležba na politični šoli in na MDA
14. Sodelovanje z OO ZSMS Srednje naravoslovne šole Ljubljana Bežigrad in DPO v okviru naše DO
15. Vključitev novih mladincev v delo OO ZSMS in predlaganje najprizadevnejših za sprejem v ZKS
16. Objavljanje prispevkov o akcijah v glasilu „dinos“.

OBISK NA DELOVNI ENOTI CELJE

VSAKA NOVA KVALITETA, NOVA PRIDOBITEV IMA PRI VEČINA LJUDEH ZA POSLEDICO ZAČETNO NAVDUŠENJE S POLNO ZANOSA IN NAČRTOV. VSE TO PA PONAVALI KAJ KMALU MINE IN STVARI SPET TEČEJO PO STARI USTALJENI POTI KOT PREJ. O TEM SEM SE HOTEL PREPRIČATI, KO SEM OBISKAL DELOVNO ENOTO V CELJU. DELAVCI TE NAŠE ENOTE SO SE PRED SLABIM LETOM DNI DOBESEDNO IZ BLATA IN SILA SKROMNIH PROSTOROV PRESELILI V LEP, MODEREN OBJEKT V VZHODNIH TRNOVLJAH PRI CELJU, KJER JE DANES SEDEŽ ENOTE. TA ZGRADBA ISTOČASNO PREDSTAVLJA I. FAZO IZGRADNJE PREDELOVALNEGA CENTRA ZA PRIPRAVO JEKLENEGA VLOŽKA ZA POTREBE ŽELEZARNE ŠTORE IN SLOVENSКИH ŽELEZARN.

Tisti dan, ko sem pripravljaj ta članek v Celju, je na delovni enoti vladalo nekakšno zatišje in ob prihodu sem zvedel od v.d. vodje enote Franca Čakša, da je večina delavcev na terenu, dva sta v Cinkarni razrezovala vagone za prevoz cistern, dva pa sta bila v tamkajšnjem Aeru, kjer sta stiskala odpadni papir. Zato pa je bilo toliko bolj živahno pri drobnem odkupu.

„Odkar smo na tej novi lokaciji, v novem objektu, se nam droben odkup iz meseca v mesec skokovito povečuje, ljudje veliko bolj radi prodajajo in kupujejo na naši enoti sedaj, pa čeprav smo mnogo bolj oddaljeni od centra kot prej“, je začel najin pogovor v.d. vodja enota Franc Čakš.

Ob tem, da se je povečal promet na enoti, pa so boljši delovni pogoji vtisnili velik pečat zadovoljstva med delavci samimi, saj se je njihov odnos do dela precej spremenil, in to v pozitivno smer. Čeprav imamo problem s prevozi delavcev na delo in z dela zaradi precejšnje oddaljenosti, pa se zaradi tega delavci ne pritožujejo. Bolj pomembno zanje

je, da imajo take pogoje, ki jim omogočajo realizacijo planskih zadolžitvev.

Po zatrjevanju večine delavcev — trenutno jih je na tej enoti zaposlenih 34 — se navdušenje ob selitvi v nove prostore ni poglelo. Izboljšali so kulturo dela in odnos do delovnih sredstev. Dobili so občutek za kakovostnejše delo, za večjo urejenost skladišč in drugih proizvodnih prostorov. Se pa še vedno pojavi kdo, ki mu ni mar, kako dela in je

dobesedno sprt z delovno disciplino. Prav ta dan je bil službeno na celjski enoti tudi vodja notranje kontrole delovne organizacije tov. Janko Korene, ki je menil, da bi bila lahko delovna disciplina na tej enoti boljša, kot je.

Večina delavcev pa je že prišla do spoznanja, da je le od njihovega dela odvisna mesečna realizacija in s tem povezani njihovi osebni dohodki. Tako so lani za cca 400 ton presegli načrtovano realizacijo, plan pa so izpolnili tudi v prvem trimesečju, in to kljub hudi zimi januarja meseca, zaradi česar sta bila prodaja in odkup veliko manjša. Ob tem obisku na enoti nas je zanimalo predvsem to, ali so kaj postorili v smeri razvoja in boljše organizacije dela, glede na to, da so se jim pogoji dela tako rekoč čez noč za 100 % obrnili na bolje.

Tov. Rajko Zadravec, ki opravlja komercialne posle na enoti, je poudaril, da se je v tem letu bistveno spremenil odnos celjskih delovnih organizacij, s katerimi delovna enota v Celju zelo dobro sodeluje: tu mislimo

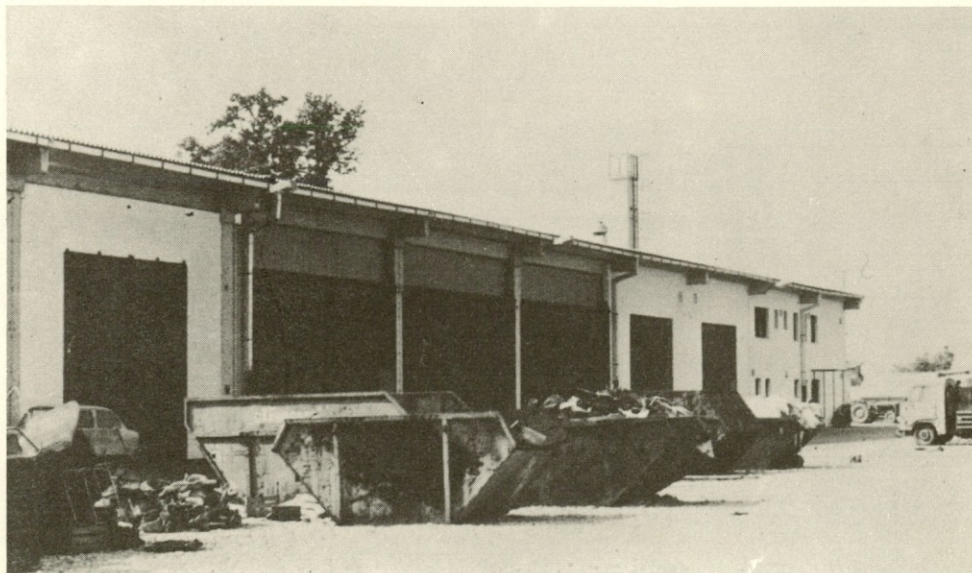

Franč ČAKŠ

predvsem na Aero, Cinkarno in druge. Poslali so tudi dopis krajevnim skupnostim na območju občine Celje, s katerimi nameravajo izvesti akcije čiščenja okolja; zelo dobro pa potekajo šolske akcije zbiranja odpadnega papirja.

Velik premik, pravijo, so naredili tudi na področju varstva pri delu, čeprav s tem še niso povsem zadovoljni. Delavci namreč še vedno dosledno ne upoštevajo predpisov glede uporabe zaščitnih sredstev, čelad, predpasnikov, očal, in drugo, čeprav se te zadeve iz dneva v dan izboljšujejo. Uredili so si tudi že vso potrebno dokumentacijo s tega področja. Pripravljajo tudi boljšo organizacijo dela

(nadaljevanje na str. 16)

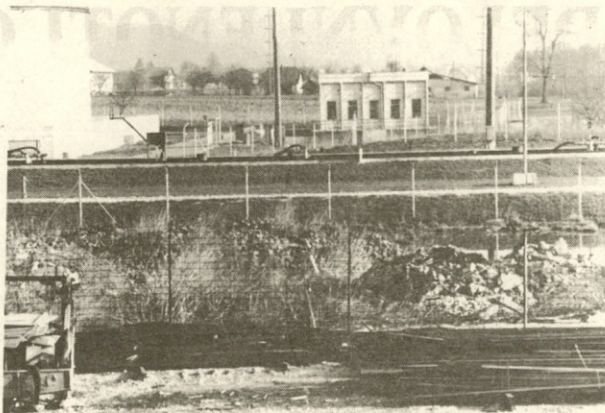
Pogled na objekt DE v Celju

(nadaljevanje s str. 15)

v mehanični delavnici, kjer naj bi s posebnimi delovnimi nalogami vodili evidenco del in popravil na vozilih in imeli tako nadzor nad tem delom materialnih stroškov.

Veliko pa si obetajo z izgradnjo Predelovalnega centra za pripravo jeklenega vložka, ki bo lociran ob sedanji zgradbi.

Začetek gradnje terminala je predviden že v prihodnjem mesecu. Po investicijskem programu naj bi bila prva faza končana ob koncu prihodnjega leta s predvideno kapaciteto 60.000 ton predelave. V končni fazi po letu 1990 pa bi bila zmogljivost centra okoli 200.000 ton predelave. Ta za našo dejavnost potreben objekt z moderno tehnično opremo bo nedvomno velika pridobitev za našo delovno organizacijo in celotno dejavnost sekundarnih surovin. Tega se zavedajo tudi na enoti v Celju in bo pomenila veliko odgovornost tudi za njihove delavce. Prav zavoljo tega bodo morali pridobiti dodaten strokovno usposobljen kader, ki bo moral prevzeti polno mero odgovornosti za kakovostno opravljeno delo. Ob tem nas je zanimalo, kaj menijo nekateri delavci sami o tem razvoju na njihovem področju.

Za to ograjo DE Celje bo stal predelovalni center

IVAN MŠIKA — šofer

Izgradnja predelovalnega centra bo pomenila za vse delavce Dinosa veliko pridobitev in s tem tudi več prihodka. Delavci Dinosa pa bomo morali s trudom in zavzetostjo pri tem prispevati svoj delež.

RAJKO TACER — odkupovalec

Prepričan sem, da bomo s to investicijo veliko pridobili in da se nam bo dobro obrestovala, saj bo poslovanje prav gotovo še boljše. Jaz bom po svojih močeh zavzeto prispeval k temu razvoju.

JOŽE JESENKO — strojnik

Ponosni smo lahko, da bo center prav na našem območju, s svojim še bolj zavzetim delom pa bom lahko

delno prispeval k temu tehnološkemu napredku.

ADOLF CIRKULAN — voznik

Izgradnja terminala pomeni vsekakor nadaljnjo stopnico k razvoju Dinosa. Tudi za nas bo veliko lažje, ker bomo jekleni vložek že pri terminalu naložili na vagonne. Mi se bomo pri tem trudili po najboljših močeh.

Tako o predelovalnem centru delavci!

Veliko resnice je na tem, da bo terminal pomenil velik premik v razvoju naše delovne organizacije. Brez zavesti in truda, brez kakovostnega in odgovornega dela vseh delavcev, ki so odločitev o izgradnji tega objekta sprejeli po samoupravni poti, pa si ne moremo predstavljati uspešno

poslovanje predelovalnega centra.

Ob koncu obiska v Celju me je zanimalo še, kako poteka pri njih samoupravna in družbenopolitična dejavnost.

Gaši Cvetka, ki že več let zastopa svojo sredino v delavskih svetih TOZD POS in v delovni organizaciji, tako le ocenjuje samoupravno aktivnost na enoti:

Samoupravna dejavnost pri nas ni najboljša pa tudi ne najslabša. V glavnem na zbore delavcev obravnavamo vsa gradiva za delavske svete, in to bolj površno, ker za poglobljeno razpravo ni časa. Delavci so v glavnem zainteresirani le za tista vprašanja, ki neposredno zadevajo njih. Največkrat gre tu za osebne dohodke, nekateri pa ocenjujejo te zборе kot nujno zlo. O sklepih samoupravnih organov jih seznanjamo v glavnem preko oglasne deske ali pa jih kar med malico v neformalni obliki seznanimo o pomembnejših sklepih.

Nevenka Terčič, ki na enoti opravlja dela in naloge obračun osebnih dohodkov in razna administrativna dela, je predsednica osnovne organizacije sindikata na enoti:

Mislim, da naša osnovna organizacija v redu deluje. Organizirali smo že več čiš-

Ivan MIKŠA — voznik na enoti — se zaveda, da je redno vzdrževanje vozila del kulture dela

Ludvik MLINAR in Leopold FRIŠEK pri razrezu vagonov za cisterne v cinkarni

čenj okolja in zbiranja uporabnih odpadnih surovin. Veliko pozornosti namenimo disciplini na enoti in prav zaradi tega smo imenovali posebno komisijo v okviru sindikata, ki preverja bolniške izostanke naših delavcev. Prav temu se imamo zahvaliti, da je boleznin v zadnjem času manj. Glede nagrajevanja po delu po sistemu znanega „K“ naj sindikat meni, da je učinkovit, treba pa bo sčasoma vnesti še sistem nagrajevanja na podlagi kvalitete dela. Sicer pa naša osnovna organizacija obravnava vsa vprašanja, o katerih mora predhodno povedati svoje mnenje ta družbenopolitična organizacija.

Cvetka GAŠI

Splošen vtis, ki smo ga dobili ob obisku na delovni enoti Celje, je brez dvoma dober. Boljši delovni pogoji so prispevali k večji delovni vnemi, povečal se je promet, skratka delavci so z vsem zadovoljni. Lahko pa

Nevenka TERČIČ

bi se vprašali: Ali je res vse tako v redu kot trdijo, ali je v zadostni meri poudarjena kultura dela, odnos do dela in delovnih sredstev, ali je s samoupravnimi odnosi vse v redu?

Kljub zadovoljivemu stanju bo treba vsekakor vložiti še več truda in prizadevanj za nadaljnji razvoj te enote, kajti tudi izgradnja še tako modernega predelovalnega centra ne more nadomestiti človeka in njegovo ustvarjalno delo.

Janez Češnovar

**DOPISUJTE
V SVOJE
GLASILO!**

DRUGI O NAS ...

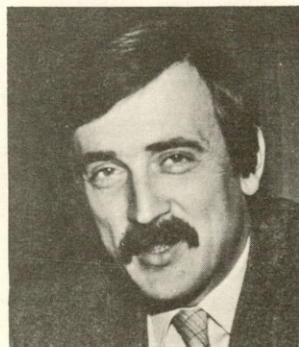
Novinarka Radia Ljubljana Darja Dolenc je v vse bolj popularnem Valu 202 7. marca pripravila daljši prispevek o pomembnosti zbiranja odpadnega papirja za industrijo s poudarkom na akciji Antena-Dinos-Slovan. Ob tem se je tudi pogovarjala z glavnim direktorjem DO DINOS tov. Vladimirjem Kraljem. Pogovor pred sedežem delovne organizacije je potekal v živo v dopoldanski drugi program ljubljanskega Radia.

Gospodarski vestnik je v deseti letošnji številki v rubriki „Domače novice“ objavil krajšo informacijo pod naslovom „Večja predelava odpadkov“. V njej je poročal o skorajšnji otvoritvi predelovalnega centra v industrijski coni BP-8 v Črnučah, ki bo nadomestil zastarelo in premajhno predelovalnico v Ljubljani na Kurilniški, ki je, kot je zapisano v članku, prava cokla v poslovanju Dinosa.

O zbiralni akciji odpadnega papirja v okviru Antene in RD Dinos-Slovan je novinar Radia Glas Ljubljana Stane Jesenovec pripravil daljši razgovor z direktorjem DO Dinos Vladimirjem Kraljem in vodjo službe za informiranje Janezom Češnovarjem, 20. februarja v popoldanskem času.

Zbiralna akcija odpadnega papirja pod naslovom „Zbirajmo odpadni papir, pomagajmo industriji, športu, šoli in sebi“, je dobila svoje mesto tudi na Radiu Študent, ki je od 3. pa do 10. marca predvajal software reklamne posnetke v zvezi z akcijo, s katerimi je želel še bolj vzpodbuditi učence in dijake k še večjemu zbiranju tega pomembnega koristnega odpadka.

VODJA PRAVNE SLUŽBE

S 15. marcem 1985 je v naši DO sklenil delovno razmerje Janez NOVAK, rojen 25.6.1951 v Mekinjah, stanuje pa v Kamniku, Neveljska pot 17. Po usposob-

ljenosti je diplomirani pravnik s pravosodnim izpitom, opravljal pa bo dela in naloge vodje pravne službe. Ima 10 let delovnih izkušenj, vseskozi v stroki, in to 3 leta v gospodarstvu kot pravnik, nato 3 leta na sodišču kot sodnik. Zadnja 4 leta pa je opravljal dela in naloge družbenega pravobranilca samoupravljanja občine Kamnik.

Poleg rednih delovnih obveznosti je opravljal tudi različne odgovorne funkcije v družbenopolitičnih organizacijah.

Tone Plešec

TISKARSKI ŠKRAT

V prejšnji številki našega glasila se je pri tiskanju prikradel tiskarski škrat, in sicer na strani 4 v prispevku z naslovom „Nova računalniška pridobitev“. V začetku februarja namreč nismo uvozili računalniško opremo sistema DES-20, ampak DEC-20. Prav tako je v istem članku v drugem odstavku: pravilno se glasi kratica RCU (Računalniški center Univerze) in ne URC.

Za napake se bralcem glasila vljudno opravičujemo!

Uredništvo!

"POMAGAM ŠPORTU, ŠOLI IN SEBI"

15.3.1985 smo zaključili trimesečno akcijo zbiranja papirja, ki smo jo razpisali z RK Dinos-Slovan in Anteno, pod geslom „Pomagam športu, šoli in sebi“.

V akciji je sodelovalo 194 osnovnih in 2 srednji šoli, skupaj pa so zbrali 780.817 kg papirja.

Akcijo smo razpisali v mesecih, v katerih šole v preteklih letih skoraj niso zbrale papirja, zato smo s količinami toliko bolj zadovoljni.

Med potekom akcije smo tedensko objavljali količine v Anteni, najboljše razrede pa obdarili z navijaškimi majicami, in kapami, tako oblečene slikali in objavili v Anteni. Iz šol smo sprejeli veliko pisem, v katerih so nam sporočili, kako poteka zbiranje pri njih.

„Z veseljem smo se vključili v akcijo“ — se prične eno izmed pisem, pa tudi iz vsebine drugih smo razbrali, da je bila akcija dobro sprejeta in da so nagrade za najboljše primerne času, v katerem živimo. Šole želijo, da bi akcijo ponovili, bilo pa je tudi nekaj pripomb, da meseci, v katerih smo akcijo razpisali, niso najbolj primerni.

Iz vsebine pisem ugotavljamo, da so akcije, ki jih razpisujemo s SOZD Slovenija papirjem, v sedanji obliki preživete, zato bomo morali pri ponovnem razpisu upoštevati mnenja šol.

Iz poročil je razvidno, da smo prejeli večje količine iz šol, katere so v preteklih letih zbrale malo papirja (OŠ Vojnik, OŠ Strmec, OŠ Prežihov Voranc). Preseneča pa nas, da so šole, ki že leta dosegajo najboljše rezultate (Jesenice, Vrhnika, Kočevje), zbrale zelo majhne količine; verjetno je vzrok za to zima, veliko snega ali pa že utečene spomladanske in jesenske akcije.

Nagrade prvim trem šolam, računalnike in prvim trem razredom, izlete, bomo podelili 18.5.1985 na rokometni tekmi Dinos Slovan — Zagreb.

Andrej Viršček

Tudi v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku so zbirali papir

Objavljamo 5 najboljših šol in razredov:

1. OŠ Livek nad Kobaridom	453,33 kg na učenca
2. OŠ Dragotin Kette, Novo mesto	266,03 kg na učenca
3. OŠ Strmec pri Vojniku	167,47 kg na učenca
4. OŠ XIV. divizije, Velenje	136,50 kg na učenca
5. OŠ Bratov Dobrotniškov, Vojnik	130,42 kg na učenca

1. 4.b Bratov Dobrotniškov, Vojnik	1.010,53 kg na učenca
2. 7.a Rihard Jakopič, Ljubljana	659,25 kg na učenca
3. 4.r Strmec pri Vojniku	631,58 kg na učenca
4. 4.r Jezersko	590,86 kg na učenca
5. 7.d Briško Bebeški odred, odred, Dobrova	564,75 kg na učenca

KRATKE NOVICE

V DO INOS-NIŠ, TOZD Ferkos gradijo moderen center za predelavo odpadkov črne metalurgije. V prvi fazi so vlaganja 200 mio din. Od tega bodo 110 mio din vložili v briketirnico ostružkov, kapacitete 10.000 t. Oprema je Lindermanova. Z novo investicijo bodo lokacijsko ločili predelavo jeklenih in barvnih kovin.

„INOS“ Kruševac bo 29. novembra odprl nov obrat za predelavo odpadnega stekla, zlasti votle steklene embalaže. Investicija v višini 200 mio din bo rešila problem steklene embalaže. Zaposlenih bo okoli 50 delavk, ki bodo ročno sortirale povratno stekleno embalažo, ki bo nata oprana, sterilizirana in embalirana. V eni izmeni je kapaciteta 8 mio steklenic. Črepinje bodo ločene po barvi in mlete. Ker za to sekundarno surovino ni zanimanja pri domačih steklarnah, bodo le-to izvozili. Tako direktor Inos — Kruševac.

Agrosirovina — Tuzla planira v tem letu povečanje zbranih koristnih odpadkov za 10.000 ton. V letu 1984 so zbrali in odkupili 34.000 ton raznih sekundarnih surovin. V izgradnjo novih objektov bodo letos investirali 112 mio din.

Zahodnonemška firma Thyssen-Henschel je sklenila z Republiko Kitajsko pogodbo za dobavo petih 1.250 tonskih hidravličnih škarij za rezanje starega železa. Prve bodo dobavljene že ob koncu tega leta. Skupna vrednost posla je 6 mio dolarjev. Ta pogodba obsega tudi sporazum o prenosu moderne tehnologije razrezovalnic.

V Sovjetski zvezi planirajo v petletki 1986—1990 bistveno povečati predelovalne kapacitete za recikliranje aluminija in Al zlitin. V ta namen imajo v programu tudi uvoz najmodernejše opreme in tehnologije.

Rafael Kravcar

NOV CENIK ZA POČITNIŠKE OBJEKTE, KI GA JE POTRDIL DELAVSKI SVET DO DINOS NA 1. SEJI 9. APRILA 1985

Stanovanje — prikolica

din na dan

Savudrija

A 1	450,00
A 2	530,00
B 2	500,0
B 2	500,00
C 1, C 2, E 1, E 2, D 1, D 2	450,00

Vrsar

prikolica 7,5 m	450,00
prikolica 5 m	380,00

Cres

prikolica 4,5 m	300,00
prikolica 3,5 m	260,00

Moravci

prikolica 5,2 m	450,00
-----------------	--------

Kranjska gora

stanovanje	500,00
------------	--------

Poleg tega se v Savudriji računa še pavšal 150,00 din na dan za porabo elektrike.

V prikolicah 80,00 din na dan za porabo plina in delno plačilo komunalnih storitev.

V Kranjski gori se elektrika obračuna po dejanski porabi in dnevnih cenah.

Tuji obiskovalci plačajo 200,00 din na dan za ležišče, osamosvojeni otroci naših delavcev 100,00 din na dan.

V pred in po sezoni se cene za objekte in tuje obiskovalce znižajo za 50 %, ostale cene so enake kot v sezoni.

Sezona je od 21.6. do 31.8.

Rogla

Znane so tudi že cene letovanj v bungalovih na Rogli. V glavni sezoni, to je od 1.7. do 31.8. bo potrebno za najem bungalova odšteti 2.400 din na dan, v pred in po sezoni od 15.4. do 30.6. oziroma od 1.9. do 30.11. pa 2.080 din na dan. V ceni je že odštet 20 % popust, ki ga imajo naši delavci pri koriščenju kapacitet v omenjenih bungalovih.

ŽREBANJE NAGRADNE KRIŽANKE ŠT. 138

Nagradno križanko št. 138 smo žrebali 10. aprila 1985 v prostorih DO DINOS, Titova 118, v Ljubljani. Komisijo so sestavljali: Cveta Meden, Lojzka Jenko, Sonja Ilič, iz koška pa je prejete križanke jemal novi predsednik DS TOZD POS Vojteh Fink.

Na uredništvo je prispelo 16 rešitev. Nagrajenki sta:

1. LEPA JOVANOVSKA, iz DSSS,
2. POLONA KURENT, Jelovškova 5g, Ljubljana.

Prva nagrajenka prejme 800,00 din, druga pa 200,00 din.

ČESTITAMO!

PRAVILNA REŠITEV:

PONEV STROP AHAJA VREČE TRKALCE BAT ROA JEČARKA NOV ZBIRALNIK
PSALTER ANTI SUMATRA NITRO CID KLEPET TI STANE LIRIKA KRASOTA GL
ET RL KRINKA MURI DEŽ OREADE ZVAREK AKT JAKAC AORIST

RAZPIS ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 139

Za prvomajsko nagradno križanko št. 139 razpisujemo dve nagradi. Prva bo 800,00 din, druga pa 200,00 din. Rešitve križanke pošljite do 1. junija 1985 na naslov: Uredništvo glasila „dinos“, Titova 118, Ljubljana, s pripisom „nagradna križanka“. Kot običajno lahko pošljete rešitev tudi na dopisnici in ne pozabite na rešitev napisati svoj naslov.

Uredništvo

AFORIZMI

*Često sem obžaloval, ker
sem govoril, toda nikoli,
kar sem molčal.*

Ksenokrat

*Da bi bolje držali besedo je
najbolje, da je nikoli ne da-
jemo.*

Napoleon

*Bogastvo je podobno mor-
ski vodi; čimveč jo spijemo,
bolj smo žejni.*

Schopenhauer

*Mladost je neumnost, ki jo
more ozdraviti le starost.*

Arabski preg.

*Zdajšnji mladi ljudje pozab-
ljajo, da tudi njih v prihod-
nosti čaka starost.*

Waugh

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 139

[illegible]